

Sosyolojik Ayetler / Teknolojik Ayetler

Ali İmran 7	Sana indiren O'dur: Onun ayetlerinden bir kısmı muhkemlerdir ki; onlar Kitap'ın anasıdır. Diğer ayetlerse müteşabihlerdir. Şu var ki, kalplerinde bir eğrilik ve bozukluk bulunanlar, fitne aramak, onun yorumuna öncelik tanımak için Kitap'ın sadece müteşabih kısmının ardına düşer. Onun tevilini ise bir Allah bilir, bir de ilimde derinleşmiş olanlar. Bunlar, "ona inandık, hepsi Rabbimiz katındandır" derler. Gönül ve akıl sahiplerinden başkası gereğince düşünemez	KK YNÖ
-------------	---	-----------

ayetinde Yaradan da kendisine giden yolda bu ayetleri ayırmamızı açıkça tavsiye ediyor.

Üzerinde tartışılan ve genelde gündelik hayatın konularıyla ilgili ayetlere "sosyolojik ayetler" bu ayetler üzerinden anlatılan Tanrıya da "**Sosyolojik Tanrı**" dedim. Yaradılıő ve teknoloji konulu ayetlere "teknolojik ayetler" o ayetlerde anlatılan Tanrıya da "**Bilimsel/Teknolojik Tanrı**" dedim. Bugüne kadar gölgede kalan teknolojik ayetlerin gündeme gelmemesi dinin, bilim ve teknoloji insanlarına ulaşmasını engellemiştir. Bilimsel Tanrıya duyulan acil ihtiyacı göstermek açısından Sosyolojik Tanrıdan kısaca bahsetmek istiyorum.

Sosyolojik Tanrının Hazin Sonu

İnsanoğlunun Tanrıya olan yolculuğunu kademelendirirsek, yeryüzündeki tanrılarına birinci kademe, gökyüzündeki tanrılarına da ikinci kademe tanrıları diyebiliriz. İlk iki kademe inandığı tanrıların insan kabulü çıkmasıyla hayal kırıklığına uğrayan insanoğlu, zorunlu olarak uzayın dışına (dış uzaya) üçüncü kademeye çıkarak din adamlarının orada bulduğu görünmez Tanrıyı kendine Gerçek Yaratıcı olarak kabul etmiştir.

İnsanoğlunun, acil çözümler gerektiren konularda yeterince sorgulamadan önüne geleni kabul etme eğiliminden dolayı, bilimin olmadığı dönemlerde insanüstü zannettiği yersel veya göksel tabiat hadiselerini, etrafındaki canlı cansız varlıkları yeterince sınımadan, sorgulamadan tanrı kabul etmesinden dolayı ciddi hayal kırıklıkları yaşamıştır.

Yaşadığımız dünyayı anlamaya yönelik çabalarımızda bize yol gösteren bilim, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarma zorunluluğundan dolayı, bilimin olmadığı dönemde şekillenen düşüncelerden, hayallerden ve onların yarattığı sahte tanrı çözümlerinden başlangıçta hep geri kalmıştır. Yeryüzü bilimi geliştikçe ateş, inek vb. yeryüzü tanrılarını, gökyüzü bilimi geliştikçe ay, güneş vb. göksel tanrıları Gerçek Yaratıcı kabul edenlerin sayısında ciddi azalma olmuştur.

Bilim, insanoğlunun Gerçek Yaratıcıya ulaşma yolundaki sahte tanrıların saltanatına son vererek "Gerçek Yaratıcı"ya da büyük hizmetlerde bulunmuştur. Sahte tanrıların yıkılması, insanların binlerce yıl kendisi yerine sahte tanrılara tapınmasına müsaade eden Gerçek Tanrının da istediği bir şeyse, bu O'na da hizmet değil midir?

Teknik yetersizliklerden dolayı uzayın dışına çıkmayan bilim, büyük patlamanın öncesini de bilemememin verdiği çaresizlikle, öncesini ve sonrasını lmleyemediği evrende, uzayın sonsuzluk duvarı ile büyük patlama öncesine sıkıŐıp kalmıŐ durumda. Görünmez bir Şeyi görünür cihazlarıyla zmeye çalıŐan bilim, içinde bulunduğu bu zor durumu bilimsel üzümlerde kullandığı sabit bir katsayı, "...sabit" gibi bir ifadeyle "**Belirsizlik İlkesi**" olarak isimlendirdi ama bunun sayısal veya mantıksal bir karŐılıĐı henüz yok-tur.

YaradılıŐı bilimsel bir mucize olan insanoğlu ilk yaratıldığında ne yazık ki bugünkü bilim ve teknoloji yoktu. Bu yüzden günlük hayatını Őekillendiren zmleri, tecrübelerine dayanıyordu. İçinde yaŐadığı ve kendisinin yaratmadığına inandığı dünyasını tanımlamaya yönelik çabaları ise korkuları, mutluluğu veya o dönemki bilimsel verilerin bir yansıması olan hayallerine dayanıyordu.

Kutsal kitapların geldiği dönemde bugünkü bilim/teknoloji olmadığı gibi o dönem toplumlarda sosyal hayatla ilgili bugünkü gibi bir düzen de yoktu.

Hakimler 17:6	O günlerde İsrail'de kral yoktu; herkes gözünde doğru olanı yapardı.	EA
------------------	--	----

Doğal olarak, kutsal kitaplardaki gündelik hayatı uyararak düzenleyen sosyolojik ayetler ön plana ıktı.

Hadislere de bakarsanız büyük çoğunluğu gündelik sosyal olaylarla ilgilidir. Tıpkı Pisagor'un matematiğe ispat fikrini getirmesinden önceki dönem gibi, Kutsal Kitaplarla aralarındaki bağlılıklar gösterilmeksizin verilen kararlar yapılan uygulamalar, görenek ve tecrübeye dayanan birtakım kurallardı.

Sosyolojik Tanrının konularını Karen Armstrong'un, "Tanrının Tarihi" isimli kitabından bir bölümle özetleyebiliriz. "*Bir gün Hillel'e yaklaŐan bir pagan, ona, tek ayak üstünde bütün Tevrat'ı kendisine ezberden okuması durumunda Yahudiliği kabul edeceğini söyler. Hillel karŐılık verir: "Kendine yapılmasını istemediğini baŐkasına yapmayacaksın. Tevrat'ın özü iŐte budur; git ve bunu öğren."* (s.122)

Nietzsche: Ben Tanrı'yı öldürmemiŐ miydim?

Bana göre siz mevcut yapıya çok güzel bir rneksiniz. Tanrı'ya inanmasanız, varlığını kabul etmeseniz sorgulamaz dolayısıyla olmayan Tanrıyı ldremezsiniz. Benim evremde de Kutsal Kitapları okuyarak öğrenmek yerine, dinin özüne aykırı anlatımlara veya uygulamalara bakarak Tanrı'ya inanmayanlar var. Anlatılanlara inanmamakla Tanrı'ya inanmamak ayrı Őeyler. (Bu kitabın ilk baskısı "Sanal tanrı"yı okuyan bazı okuyucular, bugüne kadar okumadıkları Kutsal Kitapları ilk fırsatta okuma kararı aldılar.)

Bana göre, inancın ileri gidebilmesi için inanmayanlara her zaman ihtiyaç vardır. İnanmamıŐların inanmasını engelleyen konuları nasıl inanca dnŐtrebilirim diye düŐünürken/araŐtırırken inanmak için nice yeni sebeplere ulaŐıyorum. Bazıları geçmiŐ

İnanmak İçin Yeni Sebepler

bazıları gelecekle inanır. Tıpkı bazılarının grnenlerle bazılarının grnmeyenlerle inanması gibi. Sadece, grnenlerle inananlar için gördüklerimize daha dikkatli bakmalıyız. Her inanmamıŐ potansiyel bir inanandır.

Ra'd 30	İŐte seni böylece, kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir mmet içinde resul kıldık ki, onlar Rahmana kfrederlerken sen kendilerine sana vahyettiğimizi okuyasın	KK YN
İsra 45-46	Kur'an okunduğunda, seninle, ahirete inmayanlar arasına gizli bir perde çekeriz. Kalpleri zerine, onu anlamamaları için kabuklar geçiririz, kulaklarına da bir ağırlık koyarız. Rabbini yalnız Kur'an'da andığın zaman, nefretle geriye dönüp kaçarlar.	KK YN

Ayetlerde de senaryo gereği inmayanların her zaman olacağı ve baŐarının onları inandırabilmek olduğu açıkça belirtilmiyor mu?

Karen Amstrong'un "Tanrının Tarihi" isimli kitabında da bahsedilen, "*Tevrat'ın ilkelerine bütünüyle uymakta zorlananlar sinagogların onur yesi oluyorlar ve 'Tanrı korkusu taŐıyanlar' Őeklinde adlandırılıyorlardı. (s.120-121)*" Bence siz, Tanrıya inanan ama anlatılanlara inmayan grupta olabilirsiniz.

Dünyaya sistemi zmek için gelenlere Kutsal Kitaplardaki "**Oku -Anla - Uygula**" sürecinden bahsetmek istiyorum.

Yakub 1:22	Ve kendi kendinizi aldatarak szn yalnız iŐitcileri değil, fakat iŐleyicileri olun.	YA
---------------	--	----

Sosyolojik Tanrıda "Oku" Teknolojik Tanrıda "Oku, Anla ve Uygula"

Kutsal Kitapların znde OKU-ANLA ve UYGULA mesajı vardır. Uygulama anladığınızın doğruluğu içindir. Bence, her ibadetten sonra din adamlarının söylemesi gereken, "*Buğin burada, Yaradan'a olan inancınızı ve sözünüzü yinediniz! Őimdi, Yaradan'ın sözlerini hatırlayarak dualarınızda talep ettiğiniz gzelliğlere kavuŐmak için karŐılaŐacaĐınız hak etme sınavlarınıza giriniz. Hepinize, baŐarılar ve dayanıklılığlar.*" diyerek, sadece teori değil uygulama da teŐvik edilmelidir.

Nietzsche: Bir düŐünürün dediği gibi, "alıŐmak da bir duadır. Uçma kurallarını uyguladığında, Müslüman da, Hristiyan da, Yahudi de, ateist de uçak yapıp uçabiliyor. Kısaca, Tanrı alıŐanı inanç ayırımı yapmadan destekliyor." Peki, insanların Sosyolojik Tanrı'dan Teknolojik Tanrıya geçiŐi zor olmayacak mı?

Sevgili Hocam, bana göre sizin öldü dediğiniz tanrı, o dönem birçok sorunuzu cevapsız bırakan Sosyolojik Tanrı'ydı. O zamanlar teknolojik tanrı henüz doğmadığı için sorularınıza cevap alamayınca siz de inanç çıkmazına girip toptan reddettiniz.

Karanlıktan aydınlık merdivenlerle çıkarken, son basamak bizden

www.exit.com.tr

İnanmak İçin Yeni Sebepler

İnsanlar Sosyolojik Tanrının dünyevi/sosyolojik konuları içinde o kadar boğuldular ki, inanın Teknolojik Tanrı'yı hasretle bekliyorlar. Sizin, “*Tanrı'yı elden kaçıran kimse, bu yüzden ahlka olan inancına daha çok sarılır.*” sznz, bu durumda “Tanrıyı elden kaçıran kimse, Sosyolojik Tanrıya daha çok sarılır” Őekline dnŐyyor. Bernard Shaw'ın dediği gibi, “*Ulusların ahlak kuralları da diŐlere benzer: ne kadar rkse, dokunmak o kadar acıtır...*”

İnananın inancı sadece kendisi içinse bencildir. Din adamlarının inancı inanmayanları inandıracak kadar güçlü olmalıdır. Bunu anlamının yolu da, din adamlarının inanmayanlara davranıŐlarında gizlidir. Nefretle “**yansınlar, yok olsunlar**” diye dua edenler mi? Yoksa onları inanca davet edenler mi? gerçek din adamıdırlar. Sizi dinden soğutan bu insanların benzerleri maalesef bugünde birçok insanı inançtan uzaklaŐtırıyor.

Amacımız, geçmiŐi değil de, geleceği kutlamak, geleceğin mitoloji masalını bulmak olmalıdır: İŐte her Őeyden önce önemli olan budur.

Karen Amstrong'un Tanrının Tarihi isimli kitabında dediği gibi “*Tanrı kavramı bu kadar esnek olmasaydı, insanlığın en önemli kavramlarından biri haline gelmezdi. Tanrı kavramlarından biri anlamını veya geçerliliğini yitirdiğinde, sessizce göz ardı edilir ve yeni bir teoloji onun yerini alır.*” (s.13)

Hollywood ve İnanlığın Teknolojik Tanrı ihtiyaı

Hollywood'da çevrilen, Matrix, Contact, Truman Show, Őeytanın Avukatı, Dark City vb. bilimkurgu filmlerindeki isimler ve bazı olaylar Kutsal Kitaplardaki ayetlerden ve efsanelerden alınmıŐtır. Kutsal Kitaplardaki sosyolojik ayetlerin teknolojik yöntemlerle sunulması daha fazla insanın ilgisini çekmiŐtir. Dinin bilimle anlatımı olan bilimkurgu filmlerinin hasılat rekorları kırması insanların Teknolojik Tanrıya olan ihtiyaçlarının bir göstergesidir.

Mevlana'nın “*Nice insanlar gördüm, üzerinde elbise yok. Nice elbiseler gördüm, içinde insan yok*” sözünü duymamıŐçasına; Dini hala kılık kıyafet ve sadece Őekilsel ibadetle anlatmaya çalıŐan ve bunu hala inatla dayatan politik din adamları yüzünden, “**bilimsel ayetler “in”, sosyolojik ayetler “out”** noktasına gelmiŐtir.

İnsanlar Teknolojik Tanrı'ya çoktan geçmiŐ durumdadır. Milyonlarca satan “Tanrıyı anlatan” kitaplar sokaktaki insanların tecrübelerine dayalı yeni sorulara yeni cevaplardır.

Nietzsche: İnançla ilgili Őeimleri belirleyen nedir?

Genelde, Robin Hood yöntemi geçerlidir: Zalim kralın halktan vergi olarak topladığı

Karanlıktan aydınlık merdivenlerle çıkarken, son basamak bizden

www.exit.com.tr

İnanmak İçin Yeni Sebepler

vergileri kraldan çalıp fakirlere dağıtan kahraman Robin Hood mantığı da aslında çok etik değildir. Şöyle düşünün **hırsızın malını çalan hırsız masum mudur?** Tabii ki değildir. Eğer Robin Hood aynı vergileri kraldan çalıp halka dağıtmayıp gününü gün etseydi, aynı halk gördüğü yerde Robin Hood'u linç ederdi. Bazen, çoğunluğun menfaatine uygun olan şey iyidir anlamına gelen Robin Hood mantığıyla refahının kaynağını araştırmayan sisteme de uygarlık diyebiliyoruz.

Karen Amstrong, “Tanrının Tarihi” isimli kitabında “*Bilgelik literatürü Ortadoğu’da kökleşmiş bir edebi tür oluşturmaktaydı; ve bu, yaşamın anlamını sorgulama eyleminde felsefi düşünmeye değil iyi yaşamının en uygun yolunun araştırılmasına ağırlık veren bir türdü.*” (s.114) diyor.

Bunun en güzel örneği Türkiye’de belediye seçimlerinin yapıldığı gece yaşandı. Kazandığı belli olan bir Büyükşehir belediye başkanı o gece katıldığı TV programında “*Bu başarıyı bekliyor muydunuz?*” sorusunu. “*Tabii ki bekliyordum. 100.000 aileye yardım dağıtıyoruz*” diyerek cevapladı. Bu konuya güzel bir örnek olacağına inandığım kediyle köpeğin sahibine bakışını paylaşmak istiyorum;

Köpek; “*Bana devamlı yiyecek verip, ihtiyaçlarımı karşılayıp, beni koruyup, kolladığına göre bu benim tanrım olmalı*” derken,

Kedi; “*Bana devamlı yiyecek verip, ihtiyaçlarımı karşılayıp, beni koruyup, kolladığına göre ben kesin bunun tanrısıyım*” dermiş.

Nietzsche: Bu konuya destek olması açısından, David Gelernter’in Gelecek 50 yıl kitabındaki “*Işınla Bağlantıya Girmek*” başlıklı yazısından bir bölüm aktarmak istiyorum. “2) Öğrenilmesi gereken ikame yasası: *Toplum daha yenisini değil, daha iyisini bulduğunda, bir şeyin yerine bir başka şeyi koyar...* 3) *Elle tutulur kazanımlar elle tutulmayan kazanımlara her zaman ağır basar.*” Bundan sonra Sosyolojik Ayetlere ihtiyacımız kalmadı mı?

Kesinlikle böyle bir durum yok. Sadece, sosyolojik ayetleri değil o dönemlere ait efsaneleri, hikâyeleri, Kutsal Kitaplarla beraber her dönem yeni bilgilerle tekrar tekrar sorgulayacağız.

Yusuf 111	Andolsun ki, resullerin hikâyelerinde, aklını ve gönlünü çalıştıranlar için bir ibret vardır.	KK YNÖ
--------------	--	-----------

Papa II. Jean Paul’un “Akıl ve İman/Fides et Ratio” Genelgesinde dediği gibi, “*Gerçekten de, geleneğe başvurma geçmişin basit bir hatırlanmasından ibaret değildir, o daha çok, bütün insanlığa ait bir kültürel mirasın geçerliliğini kabul etmektir. Hatta şu bile söylenebilir, gelenekten kaynaklanan biziz ve onu dilediğimiz gibi şekillendiremeyiz. Hakikaten, bugün orijinal, yeni ve geleceğe dönük bir düşünceyi ifade etmeyi bize mümkün kılan, geleneğin köklerine kadar gidebilmiş olmamızdır.*” (7:85, s.138)